

افزایش سهم صنعت از منابع سرمایه گذاری کشور

رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق صنایع، معادن، بازرگانی و کشاورزی ایران بر افزایش سهم صنعت از منابع سرمایه گذاری کشور تاکید کرد و گفت: ۵۷ درصد کل مالیات کشور از بخش صنعت تامین می شود، در حالیکه منابع زیادی به این بخش اختصاص داده نشده است.

به گزارش روابط عمومی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، سید محمد بحرینیان در میزگرد "موانع رشد انباشت سرمایه مولد در اقتصاد ایران" که در موسسه برگزار شد، افزود: دولت باید توانایی سرمایه گذاری مطلوب در بخش های مختلف اقتصادی کشور را فراهم کند.

وی با بیان اینکه رشد اقتصادی نه تنها موجب سطح بالایی از پس اندازها می شود بلکه موجب استفاده از سرمایه گذاری در زمینه های تولیدی را نیز فراهم می کند اظهار کرد: در این راستا باید سرمایه گذاری در بخش های غیرتولیدی محدود و سرمایه گذاری مولد تقویت شود.

بحرینیان، بخش صنعت را به عنوان لوکوموتیو فرایند توسعه اقتصادی دانست و افزود: رشد این بخش می تواند سبب رشد بخش های دیگر اقتصادی شود.

وی تصریح کرد: سردرگمی و بلاتکلیفی دولت ها، نبود برنامه آمایش سرزمین و در نتیجه مکان یابی نامناسب صنایع در کشور، راه اندازی تعداد زیادی بنگاه و نبود صرفه نسبت به مقیاس سبب عقب ماندگی اقتصاد ایران شده است و دولت باید بدنبال اهداف توسعه نگر و بلندمدت اقتصادی باشد.

رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران با اشاره به اینکه از سال ۱۳۳۸ تا ۱۳۹۳، ۲۵۰۰ میلیارد دلار از محل صادرات نفت و غیرنفتی و ۴۰ میلیارد دلار نیز از محل جذب سرمایه خارجی به اقتصاد تزریق شده است، گفت: در کره جنوبی ۳۹۷ میلیارد دلار ارزش صادراتی و ۱۲۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری مستقیم خارجی وجود داشته است. در این مدت ما ۲۵۴۰ میلیارد دلار و کره ۵۲۷ میلیارد دلار به اقتصاد تزریق کرده اند. تولید ناخالص داخلی ما در این مدت، ۶ هزار و ۴۶۲ میلیارد دلار و کره جنوبی ۱۸ هزار میلیارد دلار بوده است.

بحرینیان راهکار پیشبرد تحولات صنعتی را سرمایه گذاری در بخش های مولد و جلوگیری از هدایت سرمایه به بخش های غیرمولد، راه اندازی صنایع در چارچوب برنامه هدف دار و تدوین برنامه توسعه صنعتی جامع دانست.

در ادامه این میزگرد دکتر حسن حیدری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس و پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، صنعت را به عنوان موتور رشد اقتصادی و انباشت سرمایه در کشور عنوان کرد و افزود: بخش صنعت می تواند در افزایش درآمدزایی اقتصاد و رشد و توسعه نیروی کار بسیار موثر باشد.

وی بر سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات جدید، در کنار بهبود دانش و مهارت نیروی انسانی به عنوان ارکان مهم رشد اقتصادی تاکید کرد و گفت: جریان پیوسته تغییرات فنی در دنیای امروز و ابداع روش‌های نوین تولید سبب می‌شود که در بسیاری از موارد عمر اقتصادی تجهیزات سرمایه‌ای زودتر از عمر فنی آن به اتمام برسد، چرا که با ورود دستگاه‌ها و ماشین‌آلات جدید و مدرن میزان تولید و کیفیت آن به گونه‌ای تغییر می‌کند که تولید با ماشین‌آلات قدیمی صرفه اقتصادی خود را از دست می‌دهد و محصولات تولیدی جدید قابل رقابت نمی‌شود.

حیدری تصریح کرد: در سال‌های اخیر رشد سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات در اقتصاد ایران به طور مستمر کاهش یافته است. این روند سبب شده ترکیب سرمایه‌گذاری به زیان سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات تغییر کند. طی دوره ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۸، یعنی سال‌های پس از جنگ تا پایان برنامه دوم توسعه، متوسط رشد سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات در اقتصاد ایران ۱۱/۸ درصد بوده است، این درحالیست که متوسط یاد شده برای دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰، یعنی از برنامه سوم توسعه تا پیش از تشدید تحریم‌های اقتصادی و ورود اقتصاد ایران به مرحله رکود تورمی، به ۸/۴ درصد کاهش یافته است. لذا یک روند نزولی در سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات طی سال‌های دهه ۱۳۸۰ در اقتصاد ایران قابل مشاهده است.

پژوهشگر مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی اظهار کرد: بعد از سال ۱۳۸۴ شاهد کاهش رشد سرمایه‌گذاری در بخش صنایع و معادن بودیم. سرمایه‌گذاری در بخش خدمات جایگزین بخش صنایع و معادن شده است. متوسط رشد سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات و نیز ساختمان (به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳) در بخش صنایع و معادن در این دوره (۹۱-۱۳۸۴) به ترتیب ۴- و ۰/۳- درصد بود که هر دو نشانگر وخامت اوضاع در بخش صنایع و معادن است.

وی ادامه داد: شاخص‌های کلان اقتصادی نشان می‌دهند که سرمایه‌گذاری در بخش صنایع و معادن از سال‌های میانی دهه ۱۳۸۰ به بعد افت چشمگیری داشته و تداوم این وضعیت برای چندین سال متوالی، نشان از شکل نگرفتن ظرفیت‌های مورد نیاز است. این مانع از خروج صنعت از رکود می‌شود.

حیدری افزود: از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۴ سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات رشد بالایی داشته و در این دوره ۱۶ ساله سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات بیش از سرمایه‌گذاری در ساختمان گزارش شده است اما از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ رشد سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات کاهش و سرمایه‌گذاری در ساختمان افزایش یافته است.

در عین حال وی، کوچک شدن مقیاس سرمایه‌گذاری‌های صنعتی در سال‌های اخیر را نشانه‌ای از تمایل سرمایه‌گذاران به پرهیز از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ مقیاس دانست و گفت: چنین روندی به معنای انجام سرمایه‌گذاری بدون صرفه اقتصادی است.

وی انحلال سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، اعطای تسهیلات به بنگاه‌های زودبازده، عدم رعایت اصول مبتنی بر تشکیل حساب ذخیره ارزی، تکیه بر واردات جهت کنترل تورم، عدم اجرای قانون برنامه چهارم توسعه، تدوین سیاست‌های پولی نامناسب و اتخاذ سیاست‌های کلان و بودجه‌ای دولت، بدتر شدن فضای کسب و کار و افزایش هزینه مبادلات بین‌المللی را از جمله دلایل افت سرمایه‌گذاری در کشور، عنوان کرد.

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی